

Kõrgem Kunstikool Pallas

Fotograafia osakond

Näituse "Pidu Kilukarbis" analüüs enda arengu- ja loometeekonnast lähtudes

Lõputöö

Richard Ojar

Juhendaja: Madis Liplap

Tartu 2022

SISUKORD

Eessõna	3
SISSEJUHATUS	4
1. ESIMENE PILT	5
2. VIIMANE PILT.....	8
3. MINU ENDA VÄLJAKUJUNEMINE.....	10
4. TOA VÄLJAKUJUNEMINE.....	14
5. NAHAMAASTIKU PILT	19
6. KUNSTI ARENG	21
7. TUNNELI JA ESKALAATORITE PILDID.....	27
KOKKUVÕTE	30
SUMMARY	31

Eessõna

Järgnevates peatükkides räägin oma tööst, kuidas see sündis ja kuidas see minu eluga seotud on. Sellega seoses tuleb juttu ka psühheedelikumite tarvitamisest. Siiski pole järgnev tekst mõeldud selleks, et psühheedeelseid aineid propageerida. See, et need mind niimoodi mõjutasid ei tähenda, et teised samamoodi võiksid reageerida. Tegemist on vägagi ettearvamatute ainetega ja nendesse ei tohiks kuidagi kergekäeliselt suhtuda. Seega ei julgusta ma lugejat minu tegusid kuidagi järgima – vastupidi – kõige targem on mitte riskida. Räägin psühheedelikumide tarvitamisest vaid seetõttu, et antud juhul mängivad need minu kui inimese ja minu kunsti arengus suurt rolli ning on töö sisuga kaudselt seotud.

Tegemist on minu enda loominguga ja see ei peegelda kuidagi Kõrgem Kunstikool Pallase väärtusi, kool ei julgusta ega pea normaalseks minu psühheedelikumite tarvitamist, teada said nad sellest alles siis, kui lõputöö tegemise aeg kätte jõudis.

SISSEJUHATUS

Minu näitus võtab kokku umbes neli aastat minu elust, alates esimesest fotost seinal ja lõpetades viimase pildiga, mis on antud foto järgi tehtud maal. Nende vahel on rida valitud abstraktseid fotosid, mis selle aja kestel valmisid. Sama oluline või isegi olulisem osa minu näitusest on ka galeriiruumi väljanägemine: üles on seatud palju erinevaid jõulutulesid, kohale on toodud minu voodi, minu vaibad ja isegi muusika, mida oma toas kuulanud olen – kõik selleks, et jäljendada seda meeleolu, mis minu küllaltki ebatavalises toas on. Veedan oma tuba jäljendavas galeriiruumis ka ise nädala, et sellest saaks justkui päriselt minu tuba.

Nii esimese kui viimase pildiga käivad kaasas lood ühest kindlast päevast: millal see sündis, miks ma selle tegin ja kuidas see minu enda ja minu kunsti arenguga seotud on. Eraldi arengulugu on ka nendest vahepealsetest fotodest, kunstist üldiselt ja muidugi ka minu toast. Kõikidest nendest osadest moodustub näitusel tervik, mida peaks samaaegselt vaatama ja hoomama. Sellest kõigest ja kuidas see minu elu keerdkäikudega seotud on räägin järgnevatel peatükkides.

1. ESIMENE PILT

Alustan esimese foto loost rääkides ja kuidas see on seotud suurte muutustega minu elus.

2018. aasta suvel, kui ma Tartus alles umbes kuu aega elanud olin, sattusin koos oma õe ja tema sõpradega elektroonilise muusika festivalile nimega “Kõu”. See festival on kasvanud iga aastaga, kuid tookord oli see veel võrdlemisi väike, kohale oli tulnud rohkem valitud rahvas, kes olid kõik üsna sarnaselt meelestatud.

Pidu toimus looduses, laiali oli laotatud palju erinevaid lavasid, mõni oli metsatuka vahel, mõni huvitava katuse all, üks hoopis mahajäetud maja müüride vahel. Metsa vahelt võis leida vahvaid kaunistusi ja palju võrkkiikesid, millel sai mõnusalt lebada kui teistest eemale tahtsid saada, või hoopis hommikul niisama mõnuleda. Kuskilt eemalt oli alati muusikat kuulda.

Nagu mul sellel ajal kombeks oli, jõin ma palju alkoholi, et pidu nautida. Sai paljude erinevate inimestega suheldud, kõik väga toredad. Olin sinna festivalile läinud sooviga ära proovida LSD, kuid seda mul kaasas polnud.

Olin varem internetist lugenud erinevate inimeste kogemusi psühheedelikumitega, sellest oli saanud omaette kinnisidee, tahtsin oma meeltega ära kogeda selle maagilise koha, kuhu nende mõju all oma peas sattuda võib, millest kõik räägivad. Eriti tekitas minus huvi just see, kui palju need kogemused erinevaid inimesi elu kordaseadmisel aidanud olid. Ma vist küll sellel ajal veel endale ei teadvustanud, et minuga midagi vähe valesti oleks, kuid ehk alateadvus teadis, mis värk oli, sest tahtmine seda teha oli suur.

Esimesel õhtul olin väga purjus, käisin ringi, rääkisin erinevate inimestega ja uurisin, kas nende kaudu saaks seda ainet. Kogu see õhtu on väga udune minu alkoholitarbimise tõttu. Lõpuks ma siis leidsin midagi, mitte küll seda, mida otsisin, kuid hoopis seeni. Neid pakkusid mulle väga veidradsed inimesed, arvestades seda, millest jutt käib. Nad olid ehtsad "ossid", pärit Lasnamäelt või mingist sarnasest kohast. Seentest ma midagi ei teadnud, isegi seda mitte, kui palju mulle neid müüdi, kuid kokku läks 40 eurot, üks doos mulle ja üks mu õele. See jäi õhtuks kuhugi telki, kuna purjus peaga ei maksa neid sööma hakata.

Järgmisel hommikul ärkasin üsna vara, see hetk oli mul veel hea olla, kuna ööga täiesti kaineks ei saanud. Alustasin päeva sellega, et võtsin sisse mingi väiksema koguse seeni ja jäin ootama, kuni need tööle hakkavad. Sama tegi ka minu õde. Kuna kell oli veel alles vähe, liikus ringi väga vähe pidulisi, seetõttu oli ka väga vaikne. Suhtlesin erinevate inimestega, kes samuti varem olid ärganud, ja siis ühel hetkel hakkasid seened tööle. See polnud midagi sellist, mida ma oleksin oodanud. Keset vestlust hakkasin ma maailma hoopis teistmoodi nägema, minu silmanägemine, kõrvakuulmine ja üldine maailma tajumine muutus palju teravamaks. Ma hakkasin ühtäkki kõike palju sügavamalt tajuma ja rohkem informatsiooni vastu võtma.

Nägin, kuidas õlekõrred tuule käes liikusid ning kuulsin tuule sahinat, kuulsin ka, kuidas ritsikad siristavad, nägin kuidas puulehed kaugel liiguvad, kuidas valgus kõigele langeb. Maailm tundus nii avar ja kõik oli nii ilus, ka värvid olid võimendunud, saturatsioon oli korralikult üles keeratud. Seda kõike tajusin korraga ühel ja samal ajahetkel, naeratus tuli näole ja soe tunne levis üle keha.

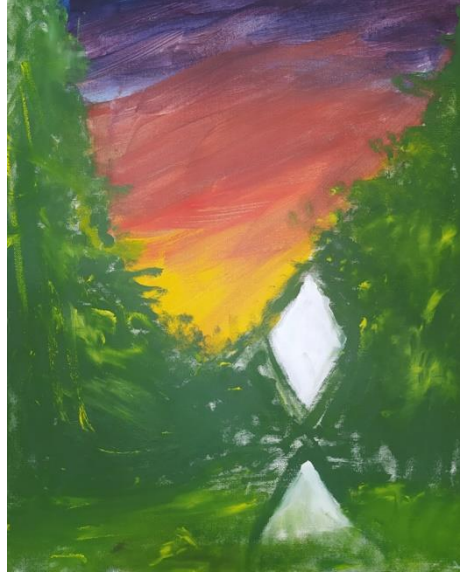
Päris kiiresti jõudsin otsusele võtta kaamera, et jäädvustada kõike seda ilu, mida ma nägin. Pildistamine oli kuidagi palju lihtsam ja sujuvam, kenad ning huvitavad kaadrid olid igal pool ja ma märkasin neid. Sedasi ringi käies sündiski näituse esimene foto. Veetsin mitu tundi niimoodi ringi jalutades, tundsin ennast nagu väike laps maailma avastamas.

Jõudsin pealavani, kus mängis mingi artist elektrilist kitarri. Tegemist oli ambient muusikaga, see oli väga rahumeelne ja kena, läks imeliselt selle hommikuga kokku. Päike paistis, ritsikad siristasid, linnud laulsid. Lavast natuke eemal oli laugema künka peal suur tühi plats ühe puuga. Seal istus minu õde, lihtsalt istus, vaatas ja nautis kõike mida maailmal pakkuda oli sel hetkel. Tegemist oli arvatavasti minu elu kõige ilusama hommikuga. Õelt sain kunagi hiljem teada, et ta tundis sellel hetkel ennast nii paganama hästi, et kui ta oleks samal hetkel ära surnud, oleks see täiesti okei olnud, sest kõik maailmas oli hästi.

See kogemus oli vaid algus, sealt lahvatas laiali kõvasti suurem huvi erinevate psühheedeelsete ainete vastu. Seda, mida ma kogesin ei ole võimalik ära unustada ja maailma ei näe ma sellest päevast saadik enam nii nagu varem. Käima oli lükatud suurem muutuste jada, mida miski peatada ei saanud.

2. VIIMANE PILT

Järgmisena räägin kuidas sündis minu elus nelja aastat kokkuvõttev maal.

Meil olid hindamised tulemas ja me pidime iseseisvalt ühe maali maalima. Kuna meil oli sõbraga plaan kunagi koos seeni süüa ja reisida, siis mul tuli idee need kaks tegevust kokku panna. Tuleb välja, et kunstitegemine ja psühheedeelikumid lähevad omavahel kokku.

Otsustasin teha maali näituse esimese foto järgi, mitte üks ühele, vaid pigem abstraktsemalt. Seda maalides hakkasin paratamatult mõtlema sellele päevale kui ma selle foto tegin. Mu elu oli pärast esimest kogemust drastiliselt muutunud ja kõik see sündmuste jada oli mind läbi selle foto jälle sinna tagasi viinud, kus kõik algas. Psühheedeelikumide mõju all võib päris tavaline olla see, et arusaam ajast ja ruumist on täiesti teistsugune, seetõttu oli mul tunne, nagu need kaks kogemust oleksid omavahel ühenduses, nagu see oleks toimunud samas aegruumis. Algas Kõul, ja lõppes maali maalides, nii sai kokku võetud minu nelja aasta pikkune transformatsioon.

Mingil hetkel ei saanud ma enam aru miks maalimiseks pintsleid vaja on, mingi pulk minu käe ja värvi vahel – miks mitte kasutada lihtsalt oma kätt? Lähenesin kõigele lapse mõistusega, jõudsin lõpuks selleni, et suutsin lihtsalt nautida seda protsessi, ilma muretsemata lõpptulemuse pärast. Kunagi hiljem hindamistel oli õppejõud natuke segaduses, oleks ju saanud nii palju asju paremini teha. Kuid mina teadsin, et kõik on õige, sest selle sündimislugu oli minu jaoks ainuke oluline asi selle juures.

Ülejäänud kogemus oli päris kaootiline, kuna kõik oli nii kosmiline ja tähendusrikas, siis hakkasin kogu oma elu peale mõtlema ja mingil hetkel tundus nagu kõik oleks valesti, terve elu justkui varises kokku. Pidin ennast uuesti üles leidma ja kõik jupid kokku panema. Käies kõik ükshaaval läbi sain aru, et kõik on tegelikult hästi, ma olin lihtsalt kõige mõju all iseendast väga eraldunud. See oli küll raske kogemus, kuid sain selle läbi kinnitust, et ma liigun elus õiges suunas ja tegelikult juba praegu olen seal, kus ma olema pean.

3. MINU ENDA VÄLJAKUJUNEMINE

Eelmistes peatükkides oli juba vihjeid minu kui inimese arengule, kuid nüüd räägin lähemalt, kui drastiliselt ma mõne aastaga muutusin pärast oma esimest „reisi“. Räägin kuidas minu suhe alkoholiga on muutunud ja kui teisiti ma oma elu üldisemalt elan ja näen.

Olen pärit Võrust, mis on suhteliselt väike ja vaikne koht. Koha väiksuse tõttu polnud linnas just palju erinevaid ajaveetmiskohti. Arvatavasti osaliselt selle pärast sai lastel suitsetamine ja alkohol varakult ära proovitud. Purju jõin ennast esimest korda juba 13-aastaselt. Jõime viina, mille mu sõber tõi, kes oli juba varem kõik ära proovinud. Viina sai ta eelmiselt peolt, mille ta sealt hommikul varastas. Ta kallask selle ümber teise pudelisse ja täitis eelmise veega, et kohe hommikul keegi aru ei saaks.

Esimene kord oli päris rahulik, väga purju me ei jäänud, natuke jõime ja samal ajal mängisime arvutis mängu. Sellest korrast veel ei piisanud, et asjast täiesti aru saada. Korralikuma kogemuse sain ühe sõbra sünnipäeval, kus esimest korda peol alkoholi pakuti. Korralikult juua oli väga lahe ja lõbus, kuid asi jõudis lõpuks nii kaugemale, et hakkas paha. Suure osa õhtust veetsin siis vetsus oksendades.

Joomisest sai uus tegevus, meie uus normaalsus. Esiolgu tarvitati küll harvem, kuid lõpuks toimus jooming iga nädala-kahe tagant. Oli ka pikemaid pause, olenevalt sellest, kuna kellegi juures maja vanematest tühi oli, kui palju raha oli ja kas leidis kedagi, kes meile alkoholi ostaks. Alkoholi ostmine oli eraldi suur ülesanne, mis alati palju aega võttis. Helistati läbi erinevaid inimesi, et kas keegi teab kedagi. Kui tutvusringkonnast kedagi ei leidnud, võisime veeta pikki tunde poe ees ja küsida mõne inimese käest, kes nägid välja nagu potentsiaalsed ostjad.

Niiviisi jõime väga pikalt, umbes gümnaasiumi lõpuni välja. Pärast seda valgusid inimesed laiali, kes läks Tartusse edasi õppima, kes kuhugi mujale, mina läksin kaitsevähke. Sellest ajast alates ei näinud ma oma sõpru enam peaaegu üldse, polnud enam kellega juua. Kuna olin vahepeal täisealiseks saanud, sain alkoholi ise osta, kuid nüüd tarbisin seda igal linnaloomal oma

kodus üksi. Reede õhtul üks vein üksinda ära juua oli täiesti tavaline. Tihti juhtus, et vajusin liiga kiiresti ära ning ärkasin veidral ajal, teki peal, riided seljas ja väga segaduses olles.

Endiselt ma selles midagi halba ei näinud. „Vahel ikka juhtub“ – mõtlesin ma. Ma ei tajunud, et niisugune käitumine kuidagi probleemne oleks. Probleemi ei näinud ma sellepärast, et veel ei mõjutanud alkohol minu elu kuidagi negatiivselt.

Peale kaitseväge tulin Tartusse ja kolisin kokku oma õega, kuna sain kunstikooli sisse. Pärast suve kui mul kool algas, läksid minu ema ja kasuisa koos paari lapsega mitmeks kuuks reisile. Tegemist oli sellise reisiga, kus elati mõne tuttava juures, kus ruumi oli. See reis oli rohkem keskkonnavahetus kui puhkus.

Selle tõttu saime oma käsutusse auto, et me vanaemal maal vahel külas käiks ja teda poodi viiks. Kuna ta elas Läti piirile päris lähedal, otsustasime õega, et viime ta lihtsalt Lätti poodi, et sealt odavamalt alkoholi osta. Alguses ostsime küll vähem, kuid iga korraga asi eskaleerus ja tõime kaasa aina rohkem alkoholi. Suure osa sellest jõime ära, väiksema osa müüsin maha, et natuke taskuraha teenida.

Tipphetkel nägi minu tuba välja selline, pilt on tehtud 15. detsembril 2018.

Jõin lõpuks peaaegu iga päev 1-2 õlut või siidrit ja nädalavahetustel rohkem, et purju ka ikka jääks. Imekombel ei jäänud mul joomise pärast kunagi midagi tegemata, mistõttu probleemi ma endiselt ei näinud. Olin siiski pidevalt väga väsinud, jäin tihti tukkuma ja ärgates alati iiveldas. Ma ei saanud aru, et see pole normaalne. Teadsin küll, et minu isa, kes Tallinnas elab, on alkohoolik ja samuti suurem osa temapoolsest suguvõsast, kuid ma ei näinud ka seda ohumärgina.

Pärast esimesi „reise“ hakkas minul arusaam alkoholist muutuma, alguses nägin seda lihtsalt kui mingit seina oma peas mis elu segab, kuid aja möödudes muutus see, kuidas alkohol mind mõjutab. Varem oli see lõbus, kuid ühtäkki muutus see tegevus väga depressiivseks, varem sain selle abiga oma tunnete ja probleemide eest peitu pugeda, kui enam mitte. Arvan, et psühheedelikumid on selle taga, kuna nende kahe asja mõju on täiesti vastupidine, alkohol surub probleeme alla, psühheedelikumid toovad selle esile, mis valesti on, mis sunnib sellega tegelema.

Esmaspäeval, 11. veebruaril 2019 kooli kõndides tajusin, et ma ei saa enam tilkagi juua, sest selles ei olnud enam midagi positiivset. Keset Sõpruse silda võtsin vastu otsuse joomine lõpetada. See juhtus kuidagi nii loomulikult, tuli eikuski, aga samas sisimas teadsin, et mõtlen seda tõsiselt.

Rääkisin paljudele inimestele, et jätsin alkoholi tarbimise maha, kuid keegi ei võtnud mind väga tõsiselt. See võib tuleneda sellest, et paljud annavad selliseid lubadusi kergekäeliselt ja siis murravad neid. Mina sisimas siiski teadsin, et nüüd on sellega lõpp ja küll aeg teistele näitab, kui tõsiselt ma seda mõtlesin. Selle teksti kirjutamise kuupäev on 20. aprill 2022 ja ma pole siiamaani tilkagi joonud. Tunnen, et see oli üks paremaid otsuseid, mille ma vastu olen võtnud. Raha hakkas vähem kuluma ja mul on nüüd rohkem energiat. Nii füüsiline kui ka mentaalne tervis on paranenud.

Alkoholi mahajätmise ja psühheedelikumidega tegemisega seoses muutus ka see, kuidas ma elu näen ja elan. Mul on tunne, et varem elasin kuskil udu sees, lihtsalt tehes asju, ilma aru saamata, miks ja kuhu ma üldse jõuda tahan, elasin täiesti sihitult. Ma oleksin varem justkui mingi robot olnud, kellel hinge sees polnud.

Nüüd tunnen ma end hoopis teisiti, olen teadlik sellest, et mida ma teen, miks ja mis edasi saab. Kõik, mida ma oma isiksuse osas alla olen surunud on ajaga aina rohkem peidust välja tulnud. Tean, mis on minus õigesti, mis valesti ja liigun selle poole, et pidevalt areneksin parema inimese poole. Vahepeal on mul lausa tunne, et minu elu algas alles pärast minu esimesi psühheedelikumide kogemusi ja pärast alkoholi mahajätmist, ärkasin justkui kuskilt koomast üles ja sain oma elu lõpuks kontrollida ja juhtida.

Muidugi ei tasu narkootikume liiga palju tänada nende muutuste eest, suurema osa tööst olen siiski mina ise teinud.

4. TOA VÄLJAKUJUNEMINE

Järgnevas peatükis alustan sellest, mis eelnes toa väljakujunemisele ja seejärel räägin kujunemisest endast.

Pärast festivali oli minu huvi psühheedelikumide vastu suurem kui kunagi varem. Täpset kuupäeva ei mäleta, kuid kui pakkuma peaksin, siis paar kuud pärast esimest seentekogemust sattus minu kätte lõpuks LSD. Algne plaan oli seda proovida koos õega ja tema tollaegse poisiga. Häda oli ainult selles, et mu õde oli pidevalt kas tööl, tegi koolist saadud kodutöid, tarbis alkoholi või siis kannatas pohmaka all.

LSD põhiosa kestab 6-8 tundi, kuid iga viimnegi tajutav mõju kaob alles umbes 12 tunni pärast, enne seda on ka väga keeruline magama jääda. Järgmisel päeval on inimesed kas väsinud või mõtlevad kõige kogetu üle, et sellest midagi õppida. Kummaski olekus ei taha keegi järgmisel päeval midagi kasulikku teha, nagu näiteks tööle või kooli minna. See tähendab, et LSD kogemiseks tuleks planeerida kaks päeva, kus kohustused puuduvad.

Lõpuks sain aru, et õde järel pole mõtet oodata, sest muidu see “reis” niipea ei toimugi. Üldiselt soovitatakse esimene kord teha seda kellegi juuresolekul, kuna sa ei tea veel, kuidas see sind mõjutab. Ühel hommikul kannatas minu õde teises toas jälle pohmaka all ja ma otsustasin, et võtan selle reisi üksi ette.

Hapet (LSD teine nimi) müüakse väikeste paberiruudukeste peal. Neid on erineva kangusega, olenevalt sellest, kui palju seda sinna peale tilgutatud on. Meie kätte olid sattunud sellised ruudukesed, kus oli ühest keskmisest kleepsust kaks korda rohkem LSD'd. See oli ka kaks korda rohkem kui esimeseks kogemuseks soovitatud on, kuid ma ei hakanud seda pooleks lõikama, kuna tahtsin ühte korralikku kogemust. Teadsin, et kui midagi väga valesti peaks minema, siis mu õde on siiski teises toas olemas.

Täpset kellaaega ei mäleta, kuid arvan, et võtsin antud narkootikumi pika kestvuse tõttu sisse juba enne lõunat. Istusin oma suure voodi peale ja töötlesin pilte, et aega surnuks lüüa, kuni hape mõjuma hakkab. See võib võtta kuni tund, et LSD korralikult tööle hakkaks, kuid poole tunniga võid esimesi nõrgemaid mõjusid tunda.

Ühel hetkel tõusin püsti, et vetsu minna. Sinna minnes ühte nurka vaadates oli see ühtäkki rohkem 3D kui päris elu. See ei kõla loogiliselt, kuid just nii ma seda kogesin. Tajusin maailma juba ka palju detailsemalt.

Vetsust tagasi jõudes hakkasin end aina veidramalt tundma, kuni ühel hetkel aknast välja vaadates kaldus kogu maailm äkitselt 45-kraadise nurga alla. Sel hetkel sain aru, et nüüd on see alanud, tagasi ei saa minna ja kogemus tuleb intensiivne. Järgmised umbes neli tundi veetsin enamasti voodis pikali olles, muusikat kuulates ja lage vahtides, kuna muud ma polnud võimeline tegema.

Enne reisi arvasin, et saan kogemuse ajal muusikat vahetada, kuid kui see aeg lõpuks kätte jõudis, ei olnud ma enam suuteline aru saama, kuidas mu telefon töötab. Tuli see muusika mis tuli, mina seda muuta enam ei saanud. Mul oli mentaalselt tunne nagu oleksin kaevu põhjas. Samas oli ka tunne, et elu on üks suur veekogu, kuhu mina veetilgana sisse olin kukkunud. Terve maailm liikus minu muusika järgi, kõike katsid selle järgi tantsivad mustrid ning vahel hüppasid mustrite seest välja väiksemad keerlevad motiivid. Kõik justkui voolas kokku – minu mõtted, muusika, mind ümbritsev keskkond ja need keerulised mustrid.

Mõtted tekkisid, muutusid ja siis kadusid mind ümbritsevasse keskkonda väga kiirelt. Kõik, mida kogesin oli nii kuradima ilus, et ei osanud muud teha kui suu ammuli seda imetleda. Mind ümbritses mingi maagiline maailm, mida ma selle narkootikumi mõju all esimest korda kogesin ja nägin – oli selline tunne, nagu oleksin varem pime olnud. Kõige veidram oli see, et kõige kokkuvoolamine tundus nii loogiline. Lõpuks sain justkui aru, mida hipid mõtleavad selle all, et me kõik kõigega üks oleme.

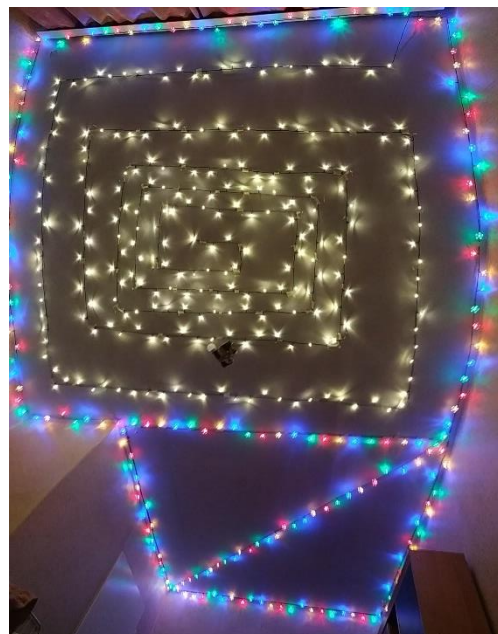
Selle teise reisi jooksul oli momente, kus koos tumedama muusikaga muutus tuba päris süngeks. Me olime õega alles sinna kolinud ja seetõttu polnud seal mingeid kaunistusi mis olemist hubasemaks oleks teinud. Tapeet ise oli juba päris kole ja ühe tavalise pirniga nägi tuba natuke ebameeldiv välja, antud valgustus olukorda paremaks ei teinud, pigem hullemaks.

Seetõttu leidsin, et peab midagi ette võtma, pärast seda kogemust hakkasin tegelema toa hubasemaks muutmisega.

Kõige esimesena ostsin ühe keti sooja valgusega jõulutulesid ja juba ainuüksi see ost parandas toa meeleolu palju. Neid sai ka vilkuma panna mitut erinevat moodi, mille tulemusena meeleolu toas pidevalt muutus. Lisasin sinna juurde ka ühe lühikese värvilise keti, mis töötab patareidega, tulesid vilkuma sellel panna ei saanud, kuid ka see lisas meeleolu juurde.

Algselt tegin seda kõike, et oleks lõbusam psühhedeelikumide mõju all aega veeta. Kuid nüüd olid need tuled minu toas juba olemas ja hakkasin neid igapäevaselt kasutama, sest olemine oli kohe palju mugavam, valgus oli mööda tuba laiali jaotatud, ei mingeid tugevaid varje. Ma leidsin, et miks ma ei võiks elada kogu aeg sellises toas, kus mul on isegi erinevate aineteta mugav, mis mind vägagi tundlikuks teevad. Ajaga harjusin oma uue toaga ära ja hakkasin mõtlema, et toas võiks värvilist valgust veel olla, samal ajal oli tупpa üldiselt valgust juurde vaja, sest ainuüksi nende tuledega oli päris hämar, tuled ise muutusid ka ajaga tuhmimaks.

Ostsin endale mõnda aega hiljem pika keti värvilisi tulesid juurde, asetasin need koos soojade tuledega mööda tuba laiali, kuid hiljem tõstsin need ümber lakke, moodustades nendest erinevaid mustreid. Nii oli eriti mõnus voodisse pikali visata ja lihtsalt tuledega kaetud lage vahtida. Olin selle otsusega kohe väga rahul, minu tuba oli nüüd üks korralik „reisi“ koobas. Päris paljud külalised kiitsid seda ja hakkasid ka ise tuled ostmise peale mõtlema. Selles korteris küll lõppes tuled juurde ostmine, kuid see jätkus minu järgmises korteris, mis sai meie perele ostetud.

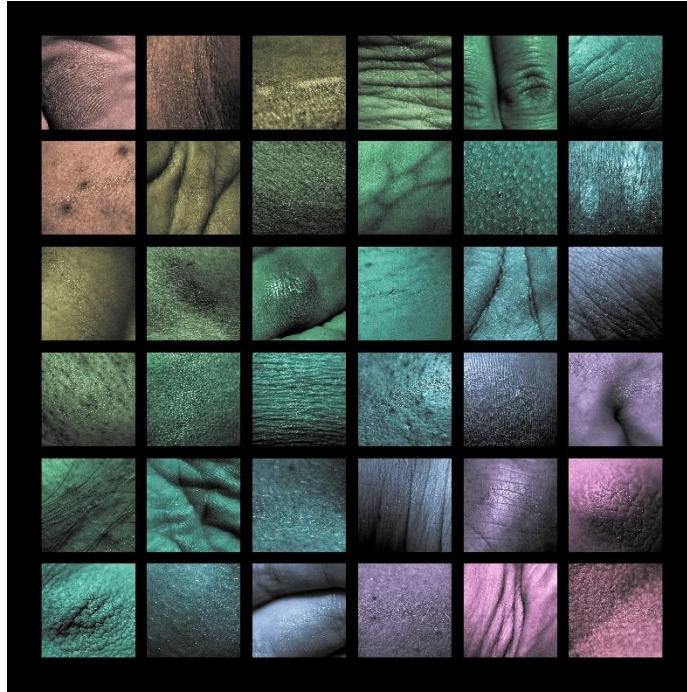
Minu tuba uues korteris on väiksem ja hubasem, mis tähendab, et needsamad valgustid on siin veel võimsamad. Siin on parkettpõranda asemel puitpõrand ja ka tapeet on palju ilusam. Jätkasin siin toas heameelega kaunistamist. Eelmisest korterist kaasavõetud värvilised tuled läksid akna juurde kardina taha, kust nad läbi paistavad, soojad tuled said mööda erinevaid ääri toas laiali jaotatud.

Aja jooksul ostsin veel juurde 2 ketti värvilisi tulesid. Külmemate värvidega tuled läksid sinna, kus kohtuvad sein ja lagi. See on küllaltki populaarne koht erinevate LED tuledes jaoks ja seda põhjusega. Teised klassikalise värvidega tuled said asetatud nii, et täita erinevad natuke pimedamad kohad toas, nagu lauaalune, voodiäärealune ja ka mõned teised kohad. Tuba oli juba siis väga kirju, kuid viimasena muretsesin endale tavalise pirni asemel ühe nutipirni, peamiselt sellepärast, et toas oli näiteks joonistamise jaoks siiski liiga hämar. See pirn saab ükskõik mis värve näidata ja neid saab ka jooksvalt muuta.

Muretsesin tупpa ka mõned pildid, et oleks mida vaadata, voodi peale ostsin suured padjad, mille peal on mõnus pikutada ja oma tuba nautida. Kui tekib tahtmine siin toas jälle psühheedelikume teha, siis saan ka kõik erinevad tuled erinevalt valgust muutma panna ja tekitada vägagi psühheedelse keskkonna. Toa edasise kaunistamise peale mõtlen siis, kui praegused tuled ajaga tuhmimaks muutuvad.

5. NAHAMAASTIKU PILT

Nii esimese kui viimase pildiga käib kaasas konkreetne lugu, kuid keskel on üks pilt veel, mille tegemisel sai palju vaeva nähtud ja mis on nii minu elu kui ka minu toaga tihedalt seotud. Antud kollaaž sündis väga konkreetselt minu ebatavalise toa tõttu.

Pilt sündis maastikufoto kursuse raames, mis võib veidralt kõlada, kuna pildil pole mingit loodust, kuid meile anti täiesti vabad käed selles mõttes, et mis see maastik üldse on, võib olla kehamaastik, linnamaastik, tähemaastik või ükskõik mis, mida suudame ära põhjendada. Õppejõud viis meid alguses loodusesse pildistama ja hiljem andis ülesande keha pildistada ning lõpuks hindamistööks võisime teha mida iganes, tahtis ainult, et mingi huvitav idee või põhjendus oleks selle taga. Kuna mulle täitsa meeldis see kehamaastiku pildistamine, siis otsustasin sellega sügavamale minna ja luua midagi, millel oleks mingi idee taga.

Kuna mul oli hiljuti see nutipirn ostetud, mis kõiki värve näidata saab, siis tekkis mul sellega seoses idee. Mõtlesin teha seeria fotosid nahast hästi lähedalt, niimoodi, et igal pildil oleks erinevat värvi valgus. Teistega arutades leidsime, et lihtsalt selline seeria jääks igavaks, midagi peaks juures olema. Hakkasin mõtlema kuidas seda põnevamalt teha. Leidsin, et pigem võiks mingi ühe tervikliku teose teha, kus tähelepanu pole konkreetselt sellel, mis ühel kindlal pildil toimub vaid üldpildil ja sellel, mis loo see räägib. Läbi pika mõtlemise jõudsingi selleni, milline ka lõpptulemus välja näeb.

Oma ebatavalises toas veetsin päris palju aega sõbranna Elisabethiga, kellega sellel ajal olime väga lähedased igal tasandil. Selles toas tegime korduvalt koos psühheedelikume, justkui väikesed peod kahekesi. Tuled vilkusid, muusika mängis ja meie olime kahekesi hoopis teises maailmas. Varem käisime vahel väljas pidutsemas, kuid koroonatõttu pidime teisiti selle lahendamata. Kuna meil oli koos väga mugav ja kerge olla ning kuna Elisabeth oli suur osa minu elust sellel ajal, siis tundus väga loogiline selles toas just teda pildistada.

Hiljem tuli välja, et ainult ühte värvi näidates jäi valgust väheseks. Lahendasin probleemi nii, et pildistasin valge valgusega, muutsin pildid hiljem mustvalgeks ja lisasin töötluses värvi. Sel viisil sai kõiki värve palju täpsemalt timmida, et lõpuks ilus värvigradient tekiks. Minu toa värvilise idee ei kadunud sellega kuhugi, mis siis, et see päriselt pildistades niisugune polnud.

Pildi nimeks panin „Kilukarbi Pidus“. See tuli päris loogiliselt, sest pildistasin seda inimest, kellega seal toas nõ pidutsesin, värvid on märk sellest veidrast toast, kus me seda tegime ja kilukarbi taga on lihtsalt see, et minu tuba on väga väike. Lõputöö näitusel tahtsin sama nime kasutada, kuid et asi selgem oleks, muutsin nime natuke ümber – „Pidus Kilukarbis“.

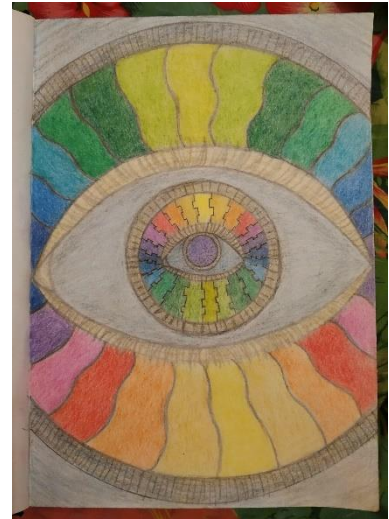
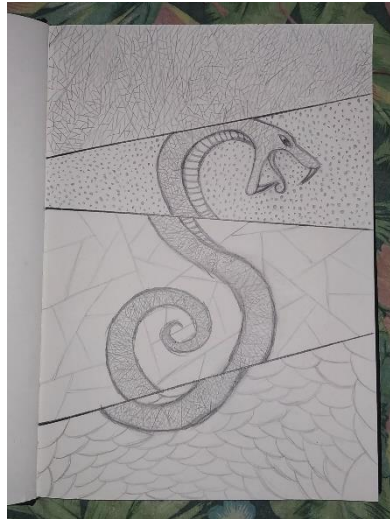
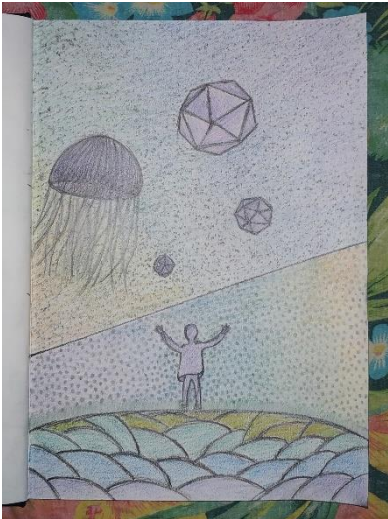
Lõpliku pildi tegemine võttis päris palju aega, kuid lõpptulemusega jäin väga rahule, ka teistele meeldis. See on olnud seni minu kõige põhjalikum ja tähendusrikkam töö, kuid huvitav on, et nüüd on see vaid üks osa suuremast tervikust, milleks on minu näitus.

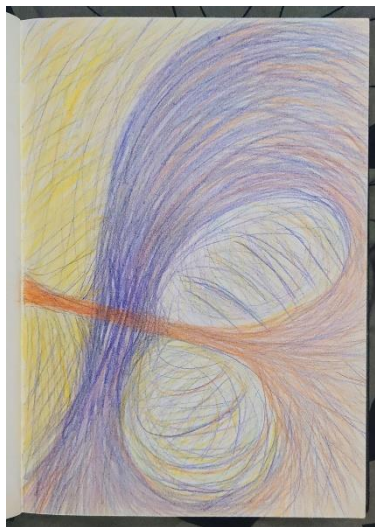
6. KUNSTI ARENG

Juba esimese seenekogemuse ajal festivalil tundsin kaameraga ringi käies, kuidas see võib loometööle kaasa aidata. Võtsin korraga palju rohkem informatsiooni vastu, pea ja meeled olid selged ning mured sellest, kui hästi või halvasti ma midagi teen olid kadunud. Võib lausa öelda, et mul oli tunne nagu oleksin jälle väike laps. Arvan, et kõigile kunstnikele tuleks kasuks läheneda kunstile justkui lapse mõistusega, kuhu on muidugi võimalik jõuda ka ilma nende aineteta.

Järgnevate kogemuste jooksul kujunes mul välja huvi abstraktsema kunsti vastu. See tuleneb peamiselt sellest, et psühheedelikumide mõju all on võimalik näha igal pool erinevaid mustreid, kõige rohkem silmad kinni. Olen kohanud inimesi, kelle mõistus töötab sarnaselt ka kainena, kuid mulle oli see kõik täiesti uus. Eriti huvitav on selles seisus kunsti vaadata, sest kõik detailid ja osakesed muutuvad ja liiguvad, muutes korduvate mustritega tööd eriti ilusaks, mida detailsem seda parem. Seetõttu tekkis ka ise soov midagi sellist teha, mis antud ainete mõju all eriti eriliseks muutuks.

Ei läinud kaua aega pärast neid kogemusi ja kunstikooli astumist, kui ma hakkasin ka ise joonistama. Alguses joonistasin uusi ideid, mis mul pärast neid kogemusi nüüd kainenena pähe tulid. Alustasin lihtsamate asjadega, üritades alguses hariliku pliiatsiga, hiljem värvipliiatsitega teha midagi, mida lahe vaadata oleks. Need on sellised pildid, millega paljud inimesed hakkama saaksid kui vähegi soovi ja aega oleks.

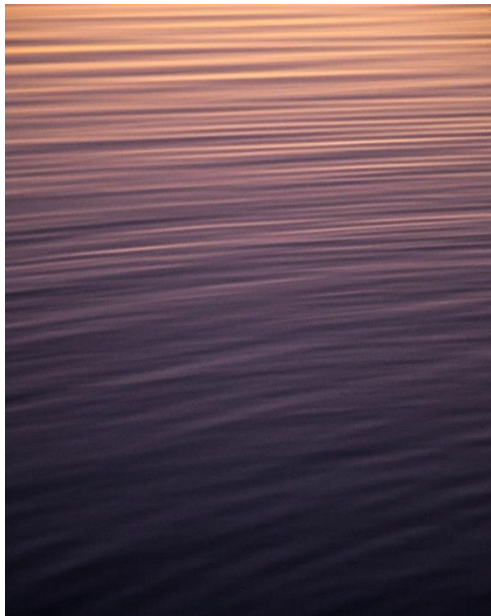
Hiljem proovisin ka, kuidas mõju all joonistada oleks, kasutades selleks värvipliitseid. Tulemus oli minu arust päris huvitav. Need mõju all tehtud pildid ei ole küll mingid meistriteosed, kuid fookus oli rohkem nende tegemise protsessil. Vahel kui intensiivsem moment tuli, hakkas käsi värvipliitsitega justkui ise liikuma, ilma arusaamata, mida ma teen ja kas see üldse ilus on, sest kõik liikus ja ei olnud päriselt selline nagu tundus. Nii võimsa kogemuse juures kaotab see, kui imeline pilt välja näeb päris palju tähtsust.

Minu värvilises toas kujunes välja ka minu abstraktsem lähenemine fotodele. Hakkasin märkama, kui huvitavalt toas olevad erinevad tuled erinevate materjalide peal peegeldusid, moonduisid või kuidas valgus erinevatest objektidest läbi paistis. Minu huvi midagi abstraktset luua tulenes muidugi ka minu kogemustest psühhedeelikumidega.

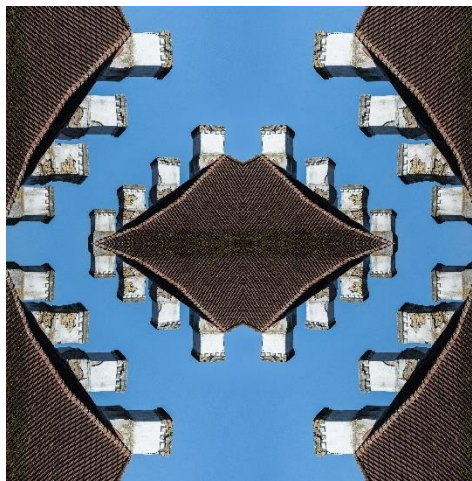
Hakkasin oma märkamisi ka pildistama. Alguses proovisin kiirelt midagi telefoniga teha, töötlesin seda natuke ja kui meeldis, otsisin välja korralikuma kaamera ja tegin sellest professionaalsema pildi. Hiljem töötlesin need arvutis põnevamaks, et välja tuua seda, mida mina seal nägin, võimendades värve ja lõigates ebavajaliku välja.

Olin juba varem katsetanud ja proovinud, kuidas pilte arvutis pönevamaks teha. Ühel hetkel avastasin, et kui pilt pole päris see, siis alati tasub proovida pilti panna peegelpilti, küljele või hoopis tagurpidi. Paljud pildid võivad nii huvitavaks muutuda, sest pilk liigub hoopis teistmoodi ja raskuskeskme asukoht fotol võib ka täiesti teistsuguseid tundeid tekitada. Mul oli fotograafist sõbraga millalgi isegi nali selle kohta kui pilt polnud päris see, et „turn it! twist it!“, ja päris tihti avastasime, et mõnest fotost, mis esialgu igav tundus, tekkis midagi uut ja põnevat.

Ükskord sõpradega väljas käies sain päikeseloojangu ajal vee peegeldusest ühe lihtsa mõnusa pildi. Arvutis seda fotot töödeldes tekkis mõte, et seda mõnusat osa fotos võiks rohkem olla, see tundus ideaalne asi, mida peegeldada, sest ükski jäi see natuke igavaks. Sedaviisi sai sellest ka päris hea telefoni taustapilt, lõpptulemusega jäin väga rahule. Sellest pildist algasid ka minu mõtted rohkem pilte kas peegeldada või mõnda elementi isegi dubleerida.

Läksin selle mõttega edasi, katsetasin hästi palju arvutis ja mingil hetkel avastasin, et selle peegeldamise, dubleerimise ja ümberpööramise tehnikaga on võimalik peaaegu mitte millestki täiesti uus maailm luua.

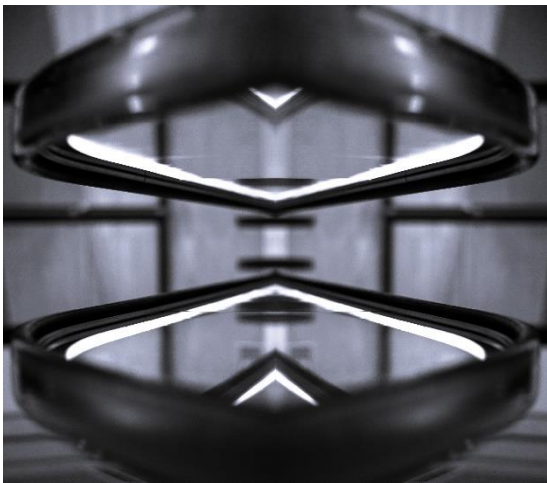
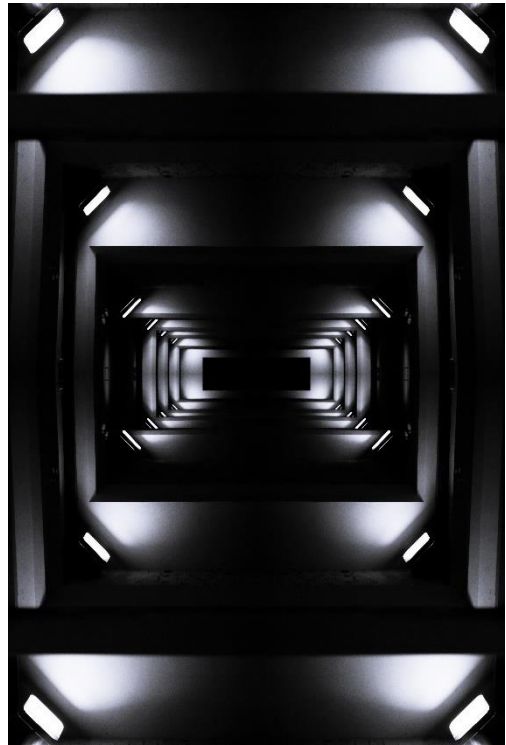
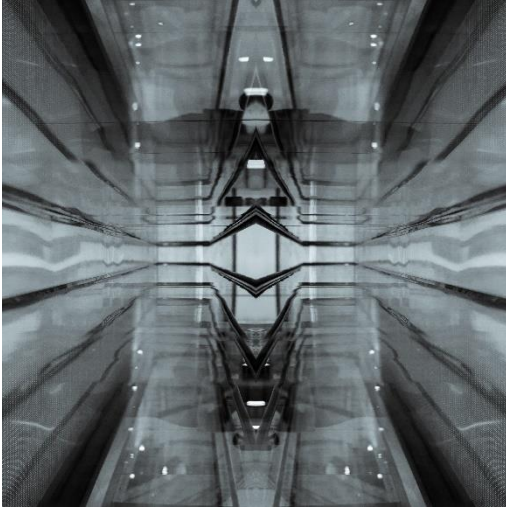

Läbi pideva katsetamise hakkasin paljudes fotodes uusi võimalusi nägema hoopis teiste maailma loomiseks. Ajaga arenesid mul välja oma tehnika ja oskused nii, et praegu sünnivad sellised pildid päris lihtsalt. Taban kiirelt ära, mis pildist midagi teha saab ja oskan nüüd ka pildistada just selle mõttega, et hiljem saaks midagi lahendat luua. Alguses käis see juhuslikult, arvutis katsetades, ilma et fotot tehes seda kavatsenud oleksin.

Olen seda kõike teinud ainult enda jaoks, mul pole mingit lootust, et ma seda kunagi tööna saaksin teha. Seda polegi vaja, piisab lihtsalt sellest, et see mulle meeldib. See oli minu jaoks pigem uus lähenemine kunstile. Varem huvitas mind päris palju see, kas teistele ka ikka meeldib, mis ma teen, kui palju inimesi Instagramis vajutab nupule „meeldib“ ja kui palju mind kiidetakse. Ilma teiste inimeste kinnitusest ei tundnud ma ennast üldse nii hästi kui tegelikult võiks, see röövis omajagu lõbu tegevusest ja viis fookuse valesse kohta. See kõik polnud üdini paha, sest see lükkas tagant minu arengut kunstis, kuid mulle meeldib minu uus lähenemine palju rohkem.

Huvitav on see, et tulin kunstikooli suure tuhinaga fotograafiat õppima, arvates, et hakkan sellel alal karjääri tegema. Kuid läbi nende kogemuste soovin fotograafiat vaid hobiks jätta ja puhtalt enda lõbuks teha. Kunsti on minu arust palju toredam teha, kui keegi ei ütle, mida ja kuidas sa pead tegema, kas see standarditele vastab jne. Kuid kes teab, mis tulevik toob, olen veel noor ja vabalt võib juhtuda, et hakkan pilte kunagi ka raha eest tegema.

7. TUNNELI JA ESKALAATORITE PILDID

Nende kolme pildi taga on järjekordne väike lugu. Antud fotod, mis valmisid selle nelja aasta alguse poole võtavad näitusel kokku selle perioodi minu elust, kus ma suhtlesin ühe kindla inimesega, kellega ma enam ammu rääkinud pole.

Tegemist on ühe minu tuttavaga, kellega kunagi suhtlesime päris palju. Tean teda oma õe kaudu, kes temaga varem suhtes oli. Meil on ühiseks hobiks olnud fotograafia ja see oli ka peamine meedium, läbi mille me teineteist mõistsime. Enne Tartusse tulemist käisin tema ja oma õega väga palju looduses ainuüksi selle mõttega, et pildistada. Ilma fotograafiata poleks me arvatavasti kaugeltki nii palju looduses kõik koos käinud. Oli aegu, kus tegime seda pea igal nädalal, otsisime pidevalt uusi ilusaid kohti kus pildistada ja külastasime vanu paiku, mis meile väga meeldisid. Need koos pildistamised on kindlasti üks põhjustest, miks minu huvi fotograafia vastu kasvas ja tänu millele ma ka kunstikooli jõudsin. Väga tore oli ka lihtsalt see, et meil oli alati midagi koos teha, millestki rääkida ja üksteisele toetudes ka areneda.

Kui ma Tartusse jõudsin oli ta juba minu õest lahku läinud, kuid me suhtlesime veel edasi. Käisime päris palju kordi, nüüd siis juba kahekesi, mööda Tartut ja selle ümbrust ringi, et lihtsalt jälle pildistada. Meie suhtluse dünaamika jäi küllatki sarnaseks varasema ajaga. Nüüd olime lihtsalt fotograafias osavamad. Koos tehes oli areng kuidagi kiirem kui see oleks üksi olnud, saime teineteisele tagasisidet anda.

Need kolm pilti ongi sellest ajast, millest eelmises lõigus rääkisin. Kaks eskalaatori pilti on tehtud Kvartalis ja tunneli pilt on tehtud Tartu rongijaama tunnelist. Me käisime päris julgelt ringi, tihti käisime ja pildistasime kohtades, kus seda tegelikult luba teha polnud. Pärast Näiteks pärast neid Kvartali piltide tegemist tulid meie juurde turvamehed, kes meid sealt minema ajasid. Käisime mõnes teises kohas natuke edukamalt, nii et vahele ei jäänud ja oli ka üks kogemus, kus pidime lihtsalt küsima, et piiratud alasse sisse saada. Temaga oli päris põnev koos ringi käia, üksi poleks ma julgenud selliseid asju teha.

Näiteks ühel suvalisel päeval kui me autoga jälle ringi sõitsime, nägime ühte aiaga piiratud ala, kus oli muuhulgas üksteise otsas tohutu kogus euroaluseid. See jäi meile silma ja tahtsime sinna teineteist pildistama minna. Otsisime kust sisse saada ja märkasime siis turvameest, kes oma väikeses putkas oli. Küsisime luba, et lihtsalt pilti teha ja tal polnud selle vastu midagi. Sealt saime hiljem läbi aia edasi pugeda ja siis leidsime kanuude laadungi, kus samuti pildistasime, keegi pahandama ei tulnud.

KOKKUVÕTE

Minu näitus on mitmes mõttes väga tihedalt seotud sellega, kuidas mu elu nelja aasta jooksul muutunud on. Näitus võtab kokku minu toa arengu, minu kunsti arengu ja ka minu kui inimese kujunemise sellel ajavahemikul. Paljudel piltidel on kindel lugu selle sünnist ja sellest, mis sellele eelnes.

Tööd kirjutades tuli ka palju meelde, millele mõnda aega mõelnud polnud. Tuleb välja, et elus on kõik omavahel seotud ja see näitus võtabki kokku kõik, mis selle nelja aastaga toimus, kust ma alustasin, kus lõpetasin, üks tervik alguse ja lõpuga.

Selle kirjutamine on omaette teraapia olnud, pole just palju inimesi, kellel mingi suurem muutuste periood kõik ühes failis kirjas oleks. Mul on hea meel, et sain oma lõputöö millestki nii isiklikust ja tähendusrikkast teha. Minust küll arvatavasti professionaalset fotograafi ei saa, kes selle pealt elada saaks, kuid kui kunst on otse elust tekkinud, vabalt, ilma sundimiseta, siis sellest mulle täitsa piisab.

Teha kunsti kunsti pärast.

SUMMARY

My practical work „Party In A Closet“ is a solo exhibition, that sums up about 4 years of my life, starting with the first photo on the wall and ending with the last painting that is inspired by the very same photo. I took that first photograph during the summer at a festival where I first tried magic mushrooms right before I started studying at Pallas. With hindsight I can say that that was the starting point of a 4 year journey where I found myself, developed my art style and my living space, the exhibition itself is the end point, after which a new journey can begin.

Between the two pictures are a series of selected abstract photos that were also created during that time frame. Most of them have a story behind them that I go in depth about in the written part of my thesis. While making them I wasn't thinking about the big picture that is now my exhibition, I was just living life and doing what feels right. I will continue making art just for myself in the style I developed during these years, I like art when I can do whatever I want without anyone telling me what to do.

As important or even more important is the room in which the pictures are hung, it is made to look like my own room, which looks rather unconventional. The defining feature of my room are the large amounts of Christmas lights that make my room very colorful, up to a point where one might think I'm trying to advertise said lights. I will also add some furniture, bring my bed, my rugs and play some music I've enjoyed in my room. Once again there is a backstory to how my room came to be this way that I go in depth about in the written part of the thesis.

I will also spend a week at the exhibition, so that it actually sort of becomes my room. The idea is to introduce my world to the visitors by letting them into my room, showing them my pictures and playing music I like.

Writing the thesis was rather therapeutic for me as I got to think and write about who I am and how I came to be this way, turns out everything is connected even when it doesn't feel as the things are happening, hindsight gives perspective. I am very happy about the fact that my final work is just my life, it came naturally without me needing to conjure something up from nothing, that is the type of art I connect deeply with.